

VI CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

Barcelona, 23 i 24 de novembre de 2017

Infanteses i adolescències líquides

Dr. Enrico Mora

Professor del Dept. de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona

Una de les principals característiques de la vida social contemporània a Occident és l'afebliment dels vincles socials, en un context de creixents desigualtats socials. Sovint, als mitjans de comunicació, a les converses entre mares i pares, a les trobades familiars, a les reunions d'amics i amigues, els infants i els adolescents apareixen com a objecte de preocupació. Critiques, neguits, irritacions al voltant del seu comportament, que tendeixen a situar les dificultats en els infants i els adolescents presos d'un en un. És com si hagués alguna cosa que no funcionés prou bé en cada un d'ells i d'elles.

Però, per als adults quan són un problema els comportaments infantil i adolescent? Com es defineixen en problemes? Des de quines posicions de poder es fa? Coincideixen aquestes definicions amb els problemes i neguits experimentats pels propis infants i adolescents? Podem entendre la infantesa i l'adolescència sense posar-la en relació amb les expectatives, els ideals, les esperances i els neguits de les persones adultes? Si el món adult està conformat per múltiples factors de fragmentació social i desigualtat, com ara per raó de gènere, de classe social, d'ètnia, d'estil de vida, podem parlar del món adolescent i infantil com a un món homogeni? Són homogenis els seus problemes?

En un marc social en transformació, on el culte a l'individu s'intensifica cada cop més, és fa difícil destriar entre allò que és expressió de les tensions i contradiccions de la vida moderna (en l'àmbit de la família, del gènere, de la sexualitat, del treball, de la política...) i allò que respon a un malestar psíquic més profund i que fa necessària la intervenció clínica. El risc, a dia d'avui, és transformar el conflicte i les tensions socials en patologies psiquiàtriques i psicològiques com a forma de control i contenció del malestar en la cultura. Amb aquesta forma d'atansar els problemes, es converteixen els problemes socials en problemes individuals, ignorant les estructures socials que sostenen l'ordre social del que participem i defugint les responsabilitats col·lectives en el seu sosteniment. Potser, per a comprendre què els passa als nostres infants i adolescents caldria que abans ens interroguéssim sobre quins models d'adultesa regeixen la nostra societat. Potser, el *problema* no són els infants i els adolescents, sinó els adults.